

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Львівський національний університет імені Івана Франка

Філологічний факультет

Катедра теорії літератури та порівняльного літературознавства

Затверджено

на засіданні катедри
теорії літератури та порівняльного
літературознавства
філологічного факультету
Львівського національного університету імені
Івана Франка
(протокол № 1 від 9 серпня 2023 р.)

Завідувач катедри  М.І. Гнатюк

Силабус з навчальної дисципліни

«Методологія літературознавчих студій»,

що викладається в межах ОПП «Прикладна лінгвістика»

другого (магістерського) рівня вищої освіти
для здобувачів зі спеціальності **035 Філологія,**

спеціалізації **035.10 Прикладна лінгвістика**

Львів 2023 р.

**Силабус курсу «Методологія літературознавчих студій»
2023/2024 навчального року**

| | |
|--|---|
| Назва курсу | Методологія літературознавчих студій |
| Адреса викладання курсу | Львівський національний університет ім. Івана Франка м. Львів, вул. Університетська, 1 |
| Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна | Філологічний факультет Кафедра теорії літератури та порівняльного літературознавства |
| Галузь знань, шифр та назва спеціальності | Галузь знань 03 Гуманітарні науки. Спеціальність 035 Філологія. Спеціалізація 035.01 Українська мова та література |
| Викладачі курсу | доц. Зубрицька Марія Олексіївна |
| Контактна інформація викладачів | mariya.zubrytska@lnu.edu.ua +380932362813 |
| Консультації по курсу відбуваються | Онлайн або наживо за попередньою домовленістю |
| Сторінка курсу | |
| Інформація про курс | Вибірковий курс “Методологія літературознавчих студій” належить до філологічних дисциплін, спрямованих на підготовку фахівців-літературознавців, і розрахований на студентів п’ятого року навчання – першого року магістерського рівня підготовки. Цей курс завершує цикл теоретичних дисциплін, який починається на першому році навчання курсом “Вступ до літературознавства”, і покликаний ознайомити слухачів з найактуальнішими методологіями сучасного літературознавства. У межах курсу передбачено аналіз та осмислення текстів української літератури та країнського літературно-теоретичного дискурсу. |
| Коротка анотація курсу | Курс «Методологія літературознавчих студій» розрахований для магістрантів першого року навчання і покликаний дати загальні знання та уявлення про методи дослідження літературних текстів у ХХ столітті, понятійний апарат, головні терміни, напрями розвитку таких важливих шкіл, як формалізм, структуралізм, деконструкція, постструктуралізм, психоаналіз, фемінізм, постколоніалізм. |
| Мета та цілі курсу | Мета курсу – навчити студентів розуміти, пояснювати та інтерпретувати художні тексти як соціокультурний феномен і як джерело естетичної інформації. Завдання: <ul style="list-style-type: none"> • - ознайомити студентів із основною методологічною термінологією провідних літературно-теоретичних шкіл і напрямків; • ознайомити студентів із основними методологічними підходами до дослідження та аналізу літературно-художніх текстів; дослідження; • виробити навички методологічного підходу до інтерпретації художніх текстів; • сфокусувати увагу слухачів на розвитку провідних ідей у літературознавчій методології ХХ століття; |

| | |
|--|--|
| | <ul style="list-style-type: none"> • сформувати у студентів чітке розуміння поняття «методу» та вміння застосовувати його для адекватного відчитування літературних текстів; • виробити навички методологічного підходу до інтерпретації художніх текстів; • - розвинути вміння вести дискусію, обґрунтовувати власну інтерпретаційну позицію; |
| <p style="text-align: center;">Література для вивчення дисципліни</p> | <p>Базова</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Еко У. Надінтерпретація текстів // Еко У. Маятник Фуко. – Львів, 1998. – С. 650–664. 2. Еко У. Поміж автором і текстом // Еко У. Маятник Фуко. – Львів, 1998. – С. 664–678. 3. Еко У. Роль читача. Дослідження з семіотики текстів. – К., 2004. 4. Гадамер Г.-Г. Істина і метод. - Т. 1: Герменевтика І: Основи філософ. герменевтики. - Київ: Юніверс, 2000. - 464 с. 5. Гірняк М. Феноменологічна концепція Романа Інгардена в контексті літературної комунікації. Microsoft Word - 2. Hirniak.doc (pan.pl) 6. Грабович Г. Поет як міфотворець: семантика символів у творчості Тараса Шевченка. – К., Критика. 1998. 7. Грабович Г. Теорія та історія: “горизонт сподівань” і рання рецепція нової української літератури.// До історії української літератури. Дослідження, есе, полеміка. Теорія та історія. Теорія. Григорій Грабович. До історії української літератури: Дослідження, есе, полеміка (litopys.org.ua) 8. Дерида Ж. Письмо та відмінність. – К., 2004. 9. Інгарден Р. Літературно-художній твір. З додатком про функції мови в театральній виставі. -- Львів, Літопис. 2023. 434 с. 10. Коваленко Т. Дискурс формалізму в Україні: лінгвістичний аспект. -- Studia Ukrainica Posnaniensia, 3, 2015. С 135–143. 11. Матвієнко С., Дискурс формалізму: український контекст// Соло триває... нові голоси". Вип. 1 – Л.: Літопис, 2004 http://www.anthropos.org.ua/dspace/handle/123456789/49 12. Нич Р. Світ тексту: поструктуралізм і літературознавство / Нич Ришард / [О. Галета (пер.)]. – Л. : Літопис, 2007. – 316 с 13. Рікер П. Про інтерпретацію // Після філософії: кінець чи трансформація? / упоряд. К. Байнес. — К.: Четверта хвиля, 2000. — С. 312—333. <p>Допоміжна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Баррі П. Вступ до теорії: літературознавство та культурологія / Пер. з англ. О. Погинайко ; 2. Герменевтика і проблеми літературознавчої інтерпретації. Монографія / За редакцією Романа Гром'яка. – Тернопіль. 2006. 286 с. 3. Література. Теорія. Методологія / [упоряд. і наук. |

| | |
|--------------------------------------|--|
| | <p>ред. Данути Уліцької; пер. з пол. С. Яковенка]. – К. : Вид. дім „Києво-Могилянська академія”, 2006 Логос. 2015. 170 с.– 544 с.</p> <p>4. Мітосек З. Теорії літературних досліджень [Текст] / З. Мітосек; пер. з пол., післямова В.І. Гуменюк, наук. ред. В.І. Іванюк].</p> <p>5. Слово. Знак. Дискурс: Антологія світової літературно-критичної думки XX ст. / [за ред. М. Зубрицької]. – Л.: Літопис, 2002. – 636 с.</p> <p>6. Повторева С. М. Структурний підхід – Структуралізм – постструктуралізм (еволюція методології та її поширення у гуманітарних студіях) : монографія / С. М. Повторева. – Львів : Вид-во нац. ун-ту «Львівська політехніка». – 2010. – 332 с.</p> <p>7. Полторацький О. Кризь формальну методу / О. Полторацький // Нова Генерація. – 1927. – № 2. – С. 38–44.</p> <p>8. Полторацький О. Як виробляти романи / О. Полторацький // Нова Генерація. – 1928. – № 5. – С. 364–368.</p> <p>9. Потєбня О., Естетика і поетика слова.— К., 1985;</p> <p>10. Соссюр Ф. де. Курс загальної лінгвістики. – К., 1998.</p> <p>11. Сюта Г. Текст як об’єкт пізнання і стрижневе поняття рецептивної естетики та поетики. -- Українська мова. 2017. №3. С. 64 – 76.</p> <p>UkrMova3_17.indd (iul-nasu.org.ua)</p> <p>12. Фізер І. Психолінгвістична теорія літератури Олександра Потєбні. Метакритичне дослідження. –К.: Видавничий дім “Academia”, 1993. -112 с.</p> <p>13. Г.- Р. Яусс. Рецептивна естетика і літературна комунікація// untitled (core.ac.uk)</p> <p>14. Ricoeur Paul. The Rule of Metaphor. Routledge, 2004. - Study 4,</p> <p>15. Paul Ricoeur, From Text to Action: Essays in Hermeneutics II, Northwestern University Press, 1991.</p> <p>Інформаційні ресурси</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. LitPro – https://litpro.oa.edu.ua/ 2. Розділ «Літературознавство» на сайті «Бібліотека української літератури» – http://ukrlib.com.ua . 3. «Чтиво» http://chtyvo.org.ua/. 4. Literary Devices» – https://literarydevices.net/ 5. «The European Library» – http://www.theeuropeanlibrary.org/tel4/. 6. World Digital Library –https://www.wdl.org/en/. 7. Text et cetera – http://www.textetc.com/theory.html. |
| Тривалість курсу | Один семестр (1) |
| Обсяг курсу | 32 годин (16 лекційні + 16 практичні + 88 самостійної роботи); 4 кредити ЄКТС |
| Очікувані результати навчання | <p>У результаті вивчення даного курсу студент повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • основні літературознавчі напрямки та школи; • основні етапи розвитку методологічних учень XX століття; • основні терміни, поняття та принципи найпоширеніших літературознавчих методологій XX століття; |

- зв'язок теорії літератури з іншими дисциплінами, зокрема з філософією та лінгвістикою;
- роль мови у формуванні методології літературознавчих студій;
- теоретичні основи інтерпретації художніх текстів;
- теоретичні основи рецептивної естетики.
- **вміти:**
- доцільно обирати й застосовувати сучасні методи літературознавчого аналізу;
- володіти термінологічним апаратом основних сучасних методологій;
- аналізувати літературно-художні тексти, використовуючи міждисциплінарність;
- застосовувати засвоєні знання для власних досліджень.
- брати участь у дискусії й аргументовано висловлювати власну інтерпретаційну позицію.

•
Навчальна дисципліна спрямована на формування таких **загальних компетентностей:**

ЗК 1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 2. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 11. Здатність проведення досліджень на належному рівні.

ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність);

фахових компетентностей:

ФК 1. Здатність вільно орієнтуватися в різних філологічних напрямках і школах.

ФК 2. Здатність осмислювати літературу як полісистему, розуміти еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства.

ФК 3. Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.

ФК 4. Здатність систематизувати, аналізувати та структурувати мовний і літературний матеріал з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів; інтерпретувати й порівнювати художні твори та їх переклади в європейському та світовому контексті.

ФК 7. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.

ФК 12. Усвідомлення особливостей розвитку літератури та специфіки художніх творів як індивідуалізованого втілення колективного культурного досвіду;

та досягнення програмних результатів навчання:

ПРН 2. Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.

ПРН 3. Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в

| | |
|-----------------------------|--|
| | <p>конкретній філологічній галузі.</p> <p>ПРН 4. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.</p> <p>ПРН 7. Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в лінгвістиці та літературознавстві.</p> <p>ПРН 9. Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації.</p> <p>ПРН 10. Збирати й систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (відповідно до спеціалізації «українська мова та література (літературна творчість)»).</p> <p>ПРН 13. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та обґрунтовувати її як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються..</p> <p>ПРН 15. Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного мовного чи літературного матеріалу..</p> <p>ПРН 19. Аналізувати явища української літератури в європейському та світовому контексті.</p> <p>ПРН 22. Досліджувати літературу в контексті суспільних змін, зокрема аналізувати та оцінювати ринок літературної продукції в умовах війни</p> |
| <p>Ключові слова</p> | <p>Метод, методологія, лінгвістичний поворот, структура, знак, форма, формалістичні методи дослідження, структуралізм, літературна мова, поетика, семіотика, конфлікт інтерпретацій, феноменологія, онтологія мови, постструктуралізм, деконструктивізм, постколоніалізм, літературна герменевтика, міф, традиція, постколоніалізм, життєвий світ (Lebenswelt) дух часу (Zeitgeist), часова та естетична дистанція, інтерпретація.</p> |
| <p>Формат курсу</p> | <p>Очний (можливий дистанційний та змішаний); лекційний і практичний</p> |
| <p>Теми</p> | <p>Тема 1. Теоретичні засади літературного формалізму. Практичне заняття №1. Мова, форма та знак у формалістичних методах ХХ століття</p> <p>Тема 2. Формалізм: основні поняття та терміни. Празьке лінгвістичне коло Практичне заняття №2. Мова літературна і мова поетична.</p> <p>Тема 3. Структуралізм: етапи розвитку, основні принципи та поняття.</p> <p>Практичне заняття № 3. Мова-структура-поетика.</p> <p>Тема 4. Постструктуралістські та деконструктивістські методи дослідження Практичне заняття № 4. Письмо – текст-значення.</p> <p>Змістовий модуль 2.</p> <p>Тема 5. Феноменологічні ідеї у літературній теорії та методології ХХ століття.</p> |

| | |
|---|---|
| | <p>Практичне заняття № 5. Літературний твір і його пізнання.</p> <p>Тема 6. Теоретичні засади літературної герменевтики.</p> <p>Практичне заняття № 6. Гайдегерівська концепція мови</p> <p>Тема 7. Літературна герменевтика Г.-Г. Гадамера та П. Рікера</p> <p>Практичне заняття №7. Текст, його розуміння та інтерпретація в літературній герменевтиці Г.-Г. Гадамера та П. Рікера</p> <p>Тема 8. Рецептивна естетика: основні теоретичні коецепти та ідеї.</p> <p>Практичне заняття № 8. Текст і його сприйняття.</p> |
| Підсумковий контроль, форма | Залік |
| Пререквізити | Вступ до літературознавства, Історія української літератури, Історія світової літератури |
| Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу | <p><u>Методи навчання:</u> пояснювально-ілюстративний метод, метод проблемного викладання, евристичний метод, дослідницький метод. <u>Методи викладу навчального матеріалу</u> – лекція, практичне заняття; консультація; дослідні роботи. <u>Наочні методи навчання</u> – ілюстрування (художні тексти), демонстрування з використанням технічних засобів (проектор). <u>Техніки:</u> навчальної дискусії, мозкового штурму, створення проблемної ситуації, інтелектуального експерименту.</p> |
| Необхідне обладнання | комп'ютер з проектором |
| Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності) | <p>Оцінювання роботи студента здійснюється за такою схемою:</p> <p>1. Максимальна оцінка, яку може отримати студент, – 100 балів.</p> <p>Робота студента впродовж семестру оцінюється за такими показниками:</p> <p>а) активність на практичних заняттях – 40 балів (по 5-балів за кожне зі восьми практичних занять);</p> <p>б) дві самостійні письмові роботи – 40 балів (20 балів за кожену роботу).</p> <p>в) залік – 20 балів.</p> |
| Опитування | Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу. |

СХЕМА КУРСУ

| Тиж. / дата / год.- | Тема, план, короткі тези | Форма діяльності (заняття) | Література | Завдання, год | Термін виконання |
|---------------------|--|----------------------------|--|--|-------------------|
| | Модуль І. Формалістичні методи дослідження художнього тексту. | | | | |
| 1 тижд. 2 год | <p>Теоретичні засади літературного формалізму Теоретичні основи формалістичних методів. О. Потебня та його вклад у розвиток формалістичних методів дослідження літературних текстів. Роль і значення праць Фердінанда де Соссюра у розвитку формалістичних методів дослідження. Основні положення праці де Соссюра «Курс загальної лінгвістики» та їх застосування у формалізмі. Поняття «лінгвістичний знак», «мова», «мовлення», «синхронія», «діахронія».</p> | лекція | <p>Література. Теорія. Методологія / [упоряд. і наук. ред. Данути Уліцької; пер. з пол. С. Яковенка]. – К. : Вид. дім „Києво-Могилянська академія”, 2006. – 544 с. Мітосек З. Теорії літературних досліджень [Текст] / З. Мітосек; [пер. з пол., післямова В.І. Гуменюк, наук. ред. В.І. Іванюк]. – Сімферополь :</p> | <p>Письмова робота 1. Структуралізм і і постструктуралізм: основні методологічні відмінності</p> <p>Роботу можна виконати в довільно обраному форматі: есе (до 5 сторінок, 14 шрифт, півтор. інтервал), відеоблог (до 10 хв. на ютубі посилання з обмеженим доступом) 15 год</p> | 5.11. 2023 |

| | | | | | |
|------------------|--|---------|--|---|--|
| | | | <p>Таврія, 2005. – 408 с. Потебня О., Естетика і поетика слова.— К., 1985; Слово. Знак. Дискурс : Антологія світової літературно- критичної думки XX ст. / [за ред. М. Зубрицької]. – Л. : Літопис, 2002. – 636 с. Соссюр Ф. де. Курс загальної лінгвістики. Вступ, розділ III, с. 18-28; розділ IV, с.31-33; Частина перша, розділ I, с.86- 124. – К.: Основи, 1998</p> | | |
| 2 тижд .2 год | <p>Мова, форма та знак у формалістичних методах XX століття.</p> <ul style="list-style-type: none"> • взаємозв'язок мови і мисленням; • внутрішня форма у концепції О. Потебні; • мова і мовлення; | семінар | | Мова і мислення. Концепція внутрішньої форми слова 6 год | |

| | | | | | |
|------------------|---|--------|--|--|--|
| | <ul style="list-style-type: none"> • знак та його структура Ф. де Соссюром; • функціонуванні мови у синхронному та діяхронному контексті; • вплив ідей О. Потебні на розвиток формалістичних методів аналізу художніх текстів; | | | | |
| 3 тижд. 2 год | <p>Формалізм: основні поняття та терміни. Празьке лінгвістичне коло</p> <p>Поняття "літературність", "поетична мова", "очуднення", "фабула/ сюжет", "матеріал/техніка". Метафора та метонімія. Етапи розвитку формалізму. Празький лінгвістичний гурток. Мова літературна і мова поетична. Семіотичне мислення в літературознавстві.. Формалізм і розвиток лінгвістичних методів у літературознавстві.</p> | лекція | <p>Література. Теорія. Методологія / [упоряд. і наук. ред. Данути Уліцької; пер. з пол. С. Яковенка]. – К. : Вид. дім „Києво-Могилянська академія”, 2006. – 544 с</p> <p>Мітосек З. Теорії літературних досліджень [Текст] / З. Мітосек; [пер. з пол., післямова В.І. Гуменюк, наук. ред. В.І. Іванюк]. – Сімферополь : Таврія, 2005. – 408 с.</p> | | |

| | | | | | |
|-----------------|---|----------------|--|--|--------|
| | | | <p>Еко У. Поміж автором і текстом // Еко У. Маятник Фуко. – Львів, 1998. – С. 664–678.</p> <p>Еко У. Роль читача. Дослідження з семіотики текстів. – К., 2004.</p> | | |
| 4 тижд 2 год | <p>Мова літературна і мова поетична</p> <ul style="list-style-type: none"> • формалістичне трактування терміну “літературність”; • літературні та поетичні прийоми; • особливості поетичної мови: ефект “очуднення”; • формалістична концепція поетичної мови: метафора; • лінгвістичний аналіз поетичних текстів; • | семінар | <p>Мукаржовський Я. Мова літературна і мова поетична// Слово. Знак. Дискурс. Антологія світової літературно-критичної думки в ХХ ст. Львів, Літопис, 2002.</p> <p>Матвієнко С., Дискурс формалізму: український контекст// Соло триває... нові голоси". Вип. 1 – Л.: Літопис, 2004 http://www.anthr</p> | Семіотичні ідеї у працях представників Празької лінгвістичної школи. | 8 год. |

| | | | | | |
|------------------|---|---------|---|---|--|
| | | | opos.org.ua/dspace/handle/123456789/49 | | |
| 5 тижд. 2 год | <p>Структуралізм: етапи розвитку, основні принципи та поняття</p> <p>Головні концептуальні засади, основні школи та представники, етапи розвитку структуралістської методології в літературознавстві. Основні структуралістські школи та їх представники. Ключові поняття: структура, знак, бінарна опозиція, код, функція, метафоризація, бріколаж. Р. Барт і його роль у розвитку структуралістських ідей в літературознавстві. Структуралізм і семіотика.</p> | лекція | | | |
| 6 тижд 2 год. | <p>Мова-структура-поетика</p> <ul style="list-style-type: none"> • “лінгвістичний поворот” у літературознавстві; • поняття структури художнього тексту; • метафора та метонімія в структуралізмі; • поняття міфу в структуралізмі; • концепція твору за Р. Бартом; • структуралізм і семіотика • структуралізм: український контекст. | семінар | <p>Барт Р. Від твору до тексту// Слово. Знак. Дискурсу Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / [за ред. М. Зубрицької]. – Л. Літопис, 2002. С.;91-496.</p> <p>Барт Р. Текстуальний аналіз</p> | <p>Концепції твору і тексту Р. Барта. Поняття відкритого твору У. Еко.</p> <p>6 год</p> | |

| | | | | |
|--|--|--|---|--|
| | | | <p>“Вальдемара Е.По//Слово. Знак. Дискурс: Антологія світової літературно- критичної думки XX ст. / [за ред. М. Зубрицької]. – Л.: Літопис, 2002. С.;91-496Е.</p> <p>Барт Р. Фрагменти мови закоханого. – Львів: 2001. Незалежний культурологічни й журнал Слово. “Ї”. 2006. С283.</p> <p>Грабович Г. Поет як міфотворець: семантика символів у творчості Тараса Шевченка. – К., Критика. 1998.</p> <p>Еко У. Поміж автором і текстом // Еко У. Маятник Фуко. – Львів, 1998. – С. 664–678.</p> <p>Еко У. Роль читача.</p> | |
|--|--|--|---|--|

| | | | | | |
|------------------|--|----------------|--|---|--|
| | | | Дослідження з семіотики текстів. – Львів; Літопис. 2004. | | |
| 7 тижд. 2 год | <p>Постструктуралістські та деконструктивістські методи дослідження художнього тексту</p> <p>Постструктуралістські та деконструктивістські методи дослідження.</p> <p>Критика структуралізму як платформа для розвитку постструктуралістських теорій у літературознавстві. Вплив ідей Р. Барта і М. Фуко на розвиток постструктуралістської парадигми літературознавчих студій. Метафоризація “смерті автора”. Поетика “відкритого твору”. Загальна характеристика деконструктивізму. Основні деконструктивістські ідеї та терміни Ж. Дерріда. Концепція письма.</p> | лекція | | . | |
| 8 тижд. 2 год | <p>Письмо-текст-значення</p> <ul style="list-style-type: none"> • письмо у пост-структуралістській концепції; • метафора «смерть автора» у Р. Барта; • автор-функція М.Фуко; | семінар | Деріда Ж. Письмо та відмінність / Ж. Деріда; [пер з фр. В.Шовкун]. – К.: Основи, 2004. – 602 с | Концепції автора і авторства у Р. Барта та М. Фуко. Дерріданська концепція письма. Логоцентризм і децентралізація. Поняття вільної гри елементів художнього тексту. | |

| | | | | | |
|--|---|--|--|--|--|
| | <ul style="list-style-type: none"> • поняття міфу в структуралізмі; • концепція тексту як відкритого твору за Р. Бартом; • поняття центру, децентралізації та маргінесу в деконструктивістській концепції Ж.Дерріда; • мова, прмова, теорія сліду та розсіювання значень у деконструктивістській критиці. | | <p>Деріда Ж. Структура, знак і гра у дискурсі гуманітарних наук// Слово. Знак. Дискурс. Антологія світової літературно-критичної думки в ХХ ст. Львів, Літопис, 2002.</p> <p>Нич Р. Світ тексту: постструктуралізм і літературознавство / Нич Ришард / [О. Галета (пер.)]. – Л. : Літопис, 2007. – 316 с</p> <p>Фуко М. Що таке автор?// Слово. Знак. Дискурс. Антологія світової літературно-критичної думки в ХХ ст. Львів, Літопис, 2002.</p> | <p>Постколоніальна теорія: основні теоретичні засади. 8 год.</p> | |
|--|---|--|--|--|--|

| | | | | | |
|--------------------------|--|----------------|---|--|-------------------------|
| <p>9 тиж. 2 год</p> | <p>Феноменологічні ідеї у літературній теорії та методології ХХ століття.</p> <p>Структура свідомості у філософській концепції Е. Гуссерля. Категорія <i>Lebenswelt</i> (життєвий світ) та <i>Zeitgeist</i> (духу часу) у феноменологічній критиці. Поняття інтенції та інтенційності. Поняття часу та простору у феноменологічних теоріях. Р. Інгарден про літературний твір і його пізнавання. Поняття конкретизації в естетичній концепції Р. Інгардена. Р. Інгарден про «правду» у літературному творі.</p> | <p>лекція</p> | | <p>Письмова робота №2</p> <p>Гайдеггерівська інтерпретація мови як сутності буття людини.</p> <p>Роботу можна виконати в довільно обраному форматі: есе (до 5 сторінок, 14 шрифт, півтор. інтервал), відеоблог (до 10 хв. на ютубі посилання з обмеженим доступом)</p> <p>15 год</p> | <p>9.12.2023</p> |
| <p>10 тиж. 2 год</p> | <p>Літературний твір та його пізнавання</p> <ul style="list-style-type: none"> • Р. Інгарден про інтенційність і схематичність літературного твору; • чотири шари літературного твору: шар звуків, значень, інтенційних предметів і схематичних образів; • чотири рівні пізнавання зхудожнього твору: спостереження, сприймання, усвідомлення, уявлювання; | <p>семінар</p> | <p>Інгарден Р. Про пізнавання літературного твору // Слово. Знак. Дискурс. Антологія світової літературно-критичної думки в ХХ ст. -- Львів, Літопис, 2002.</p> <p>Інгарден Р. Літературно-художній твір. 3</p> | <p>Категорії життєвого світу (<i>Lebenswelt</i>) і духу часу (<i>Zeitgeist</i>) у феноменологічній теорії. Інгарденівська концепція будови літературного твору</p> <p>6 год</p> | |

| | | | | | |
|------------------|---|--------|---|--|--|
| | <ul style="list-style-type: none"> • неповнота структури літературного твору; • поняття конкретизації. | | <p>додатком про функції мови в театральній виставі. -- Львів, Літопис. 2023. 434 с.</p> | | |
| 11 тижн 2 год | <p>Теоретичні засади літературної герменевтики Принципи та методи, за якими повинно здійснюватися розуміння текстів: 1) принцип діалогічності гуманітарного мислення; 2) принцип єдності граматичної і психологічної інтерпретацій; 3) принцип діалектичної взаємодії частин та цілого під час розуміння текстів; 4) принцип залежності розуміння від знання внутрішнього і зовнішнього життя автора твору; 5) принцип співтворчості (конгеніальності автора та інтерпретатора). Дискурсивні та не дискурсивні форми вираження сенсу та герменевтичні принципи їхнього розуміння.</p> <p>Гайдеггерівська онтологія літератури як життєвого світу автора та інтерпретатора. Концепція літератури-як-події. Дійсність “життєвого світу ” як мовна дійсність. Гайдеггерівське розуміння</p> | лекція | | | |

| | | | | | |
|------------------|---|----------------|--|---|--|
| | <p>ролі поета (“Навіщо поети?”, “Гельдерлін і сутність поезії”).</p> <p>Онтологічна концепція мови як “дому буття” М. Гайдеггера. Гайдеггерівська модель онтології розуміння. Герменевтичний аспект мови у збірнику праць М. Гайдеггера “Дорогою до мови”.</p> | | | | |
| 12 тижн 2 год | <p>Гайдеггерівська концепція мови</p> <ul style="list-style-type: none"> • Мова як “дім буття” і як спосіб індивідуальної самосвідомості; • концепція поетизуючого мислення у герменевтиці М. Гайдеггера; • М. Гайдеггер про “літературу-як-подію” у життєвому світі людини; • Роль поета і поезії в герменевтичній концепції М. Гайдеггера; • аналіз поетичних текстів у збірнику М. Гайдеггера “Дорогою до мови”. | семінар | <p>Гайдеггер М., Навіщо поети?// Слово. Знак. Дискурс: Антологія світової літературно- критичної думки XX ст. – Л., 2002.</p> <p>Гайдеггер М., Гельдерлін і сутність поезії// Слово. Знак. Дискурс: Антологія світової літературно- критичної думки XX ст.– Л., 2002.</p> <p>Гайдеггер М., Дорогою до мови. – Л., Літопис. 2007.</p> | <p>Онтологія літературного твору М. Гайдеггера. Роль поезії в гайдеггерівській онтології. Концепція поетизуючого мислення</p> <p>10 год</p> | |

| | | | | | |
|--------------------------|---|---------------|--|--|--|
| | | | | | |
| <p>13 тижн 2 год</p> | <p>Літературна герменевтика Г.-Г. Гадамера та П. Рікера розуміння, історичності, вкоріненості інтерпретатора в історію, часової дистанції між створенням тексту та його тлумаченням. Поняття “горизонт сподівань” та “злиття горизонтів” автора й інтерпретатора. Реконструкція та співтворення значень художнього тексту за Г.-Гадамером. Істина і метод у літературній герменевтиці Г.-Г. Гадамера. Мова як носій розуміння та традиції. Мовне розуміння як світорозуміння. Феноменологічна основа герменевтичних поглядів П. Рікера. Рікерівська концепція “конфлікту інтерпретацій”. Осмислення розповідних функцій культури за допомогою лінгвістичного аналізу та аналітичної філософії – аналіз праці “Час і розповідь”. Теорія “живої метафори”.</p> | <p>лекція</p> | | | |

| | | | | | |
|-------------------------|---|-----------------------|---|--|--|
| <p>14 тижн 2год</p> | <p>Текст, його розуміння та інтерпретація в літературній герменевтиці Г.-Г. Гадамера та П. Рікера</p> <ul style="list-style-type: none"> • поняття горизонту, його структура та діалогічність у концепції Г.-Г. Гадамера; • горизонт сучасності та горизонт історичності; <ul style="list-style-type: none"> • Г.-Г. Гадамер про різні рівня читання і сприймання поезії у праці “Вірш і розмова”;; • Гадамерова інтерпретація мови; • аналіз поняття “конфлікт інтерпретацій”; • Рікерівська теорія тексту: основні положення праці “Що таке текст?” • Рікерівське поняття “розповідна ідентичність”; • Рікерівська концепція трансформаційного потенціалу літератури у праці “Від тексту до дії”; • функції “живої метафори” за П Рікером. | <p>семінар</p> | <p>Гадамер Г.-Г. Истина і метод. Основи філософської герменевтики. – Т. 1. – К., 2000. – С. 13–48. Гадамер Г.-Г. Герменевтика і поетика. - Київ: Юніверс, 2001. - 288 с. Гадамер Г.-Г. Поезія і філософія// Слово. Знак. Дискурс: Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст.– Л., 2002. Гадамер Г.-Г. Вірш і розмова. Есе. — Львів: Незалежний культурологічний журнал «І», 2002. — 188 с. https://chtyvo.org.ua/authors/Gadamer_Hanser</p> | <p>Концепція "живої метафори" П. Рікера. Основні функції живої метафори. Укласти словник "живих" метафор нашого часу. 8 год.</p> | |
|-------------------------|---|-----------------------|---|--|--|

| | | | | |
|--|--|--|--|--|
| | | | <p>Georg/Virsh i ro zмова zb ; Герменевтика і проблеми літературознавч ої інтерпретації. Монографія / Тернопіль. 2006. 286 с. Рікер П., Що таке текст? Пояснення і розуміння // Слово. Знак. Дискурс.// Антологія світової літературно- критичної думки XX ст. – Л., 2002. - https://chtyvo.or g.ua/authors/Rice ur Paul/Scho tak e tekst Poiasnen nia i rozuminnia/</p> | |
|--|--|--|--|--|

| | | | | | |
|--------------------------|--|----------------|---|--|--|
| <p>15 тижн 2 год</p> | <p>Рецептивна естетика: основні теоретичні положення та ідеї Школа рецептивної естетика, основні теоретичні ідеї та терміни. Рецептивна естетика та літературна герменевтика Г.-Р. Яусса. Вплив ідей Г.-Г. Гадамера на формування естетичних і герменевтичних поглядів Г.-Р. Яусса. Поняття естетичного досвіду та часової дистанції в літературній герменевтиці Г.-Р. Яусса. Історія літератури як провокація літературознавства. Феноменологічна теорія читання та реценсії художнього тексту В. Ізера. Рецептивна естетика та літературна антропологія у літературно-теоретичних поглядах В. Ізера</p> | <p>лекція</p> | | | |
| <p>16 тижн 2 год</p> | <p>Текст і його сприйняття.</p> <ul style="list-style-type: none"> • поняття естетичного досвіду реципієнтів; • горизонт сподівань: злиття/фрустрація горизонтів сподівань автора і читача; • поняття естетичної дистанції у процесі сприйняття тексту; • історія літератури у концепції Г.-Р. Яусса; | <p>семінар</p> | <p>Грабович Г. Теорія та історія: “горизонт сподівань” і рання реценсія нової української літератури.// До історії української літератури. Дослідження, есе, полеміка. Теорія та історія.</p> | <p>Читач як структурний елемент тексту. Типи читачів у літературних теоріях ХХ століття. Риторичний вимір літературних текстів Читання як етичний акт. 8 год</p> | |

| | | | | | |
|--|---|--|---|--|--|
| | <ul style="list-style-type: none"> • феноменологія читання та рецепції художнього тексту В. Ізера; | | <p>Теорія. Григорій Грабович. До історії української літератури: Дослідження, есе, полеміка (litopys.org.ua)</p> <p>Г.- Р. Яусс. Естетичний досвід і літературна герменевтика (фрагменти) / Пер. // Слово. Знак. Дискурс: Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст.– Л., 2002. – С. 368-403.;</p> <p>Г.- Р. Яусс. Рецептивна естетика і літературна комунікація// untitled (core.ac.uk)</p> <p>В. Ізер Процес читання: феноменологічне наближення // Слово. Знак.</p> | | |
|--|---|--|---|--|--|

| | | | | | |
|--|--|--|---|--|--|
| | | | Дискурс: Антологія світової літературно- критичної думки XX ст.– Л., 2002. | | |
|--|--|--|---|--|--|